USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Karla Šimky a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobkyně: **S. D.,** zastoupená JUDr. Ing. Jiřím Špeldou, advokátem se sídlem Šafaříkova 666/9, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 11. 2016, č. j. OAM-398/ZA-ZA11-ZA17-2016, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 29. 1. 2018, č. j. 32 Az 50/2016 – 83,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovenému zástupci žalobkyně JUDr. Ing. Jiřímu Špeldovi, advokátovi, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 4114 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

[1] Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobkyně jako stěžovatelka domáhá zrušení nadepsaného rozsudku krajského soudu, jímž byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 11. 2016, č. j. OAM-398/ZA-ZA11-ZA17-2016, kterým jí nebyla udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění účinném pro projednávanou věc, dále jen „zákon o azylu“.

[2] Krajský soud shledal stěžovatelkou uváděné žalobní námitky nedůvodnými a žalobu zamítl.

[3] Stěžovatelka napadla rozsudek krajského soudu kasační stížností, v níž uplatnila kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[4] Stěžovatelka předně uvádí, že zemi původu opustila z důvodu sexuálního obtěžování, aby se vyhnula nucenému sňatku a z důvodu, že po předchozích zkušenostech s policií po ní nikdo nemohl spravedlivě požadovat, aby u ní vyhledala pomoc.

[5] Stěžovatelka namítá nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalovaného a potažmo také krajského soudu, pokud jde o odůvodnění kompetence České republiky k vyřízení její žádosti o mezinárodní ochranu. Má za to, že jelikož jí ve Švýcarsku nebylo předáno žádné rozhodnutí o příslušnosti České republiky, natož aby byla informována o možnosti podat opravný prostředek, a takové rozhodnutí není ani součástí správního spisu, není dostatečně doložena příslušnost České republiky. Absence podepsaného poučení v dublinském spise výše popsané ještě podtrhuje.

[6] Dále stěžovatelka namítá, že nebylo dostatečně a správně posouzeno její ohrožení z pronásledování. Dle stěžovatelky nebylo zohledněno její specifické postavení, konkrétně, že je ženou kurdské národnosti, pročež nemá stejná práva, jako ostatní. Stěžovatelka je toho názoru, že se u ní jedná o pronásledování z důvodu příslušnosti k sociální skupině. Touto skupinou jsou mladé ženy kurdské národnosti, které jsou v zemi původu pronásledovány zejména sexuálním zneužíváním a nucenými sňatky bez možnosti domoci se účinné ochrany od státních orgánů. Uvedeným se žalovaný nezabýval.

[7] Stěžovatelka poukazuje na rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 29. 10. 1996, sp. zn. 6 A 515/95 a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2003, sp. zn. 4 Azs 22/2003. Z uvedených rozhodnutí plyne, že příslušnost k sociální skupině se stává důvodem k pronásledování zpravidla tehdy, když její názorová orientace, minulost nebo samotná existence jsou považovány za překážku politice vlády, a zároveň, že se musí jednat o represi ze strany státu z důvodu příslušnosti k určité sociální skupině.

[8] Stěžovatelka se domnívá, že problematikou, zda může být pronásledovaná sociální skupina definována tak, že její příslušníci naplňují tyto podmínky: mladá žena kurdské národnosti, sexuálně zneužívaná, nucená ke sňatku, žijící v Turecku s nemožností domoci se ochrany od státních orgánů, se Nejvyšší správní soud ještě nezabýval, proto tato stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky.

[9] Stěžovatelka navrhuje rozsudek krajského soudu zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení.

[10] Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že považuje kasační stížnost za nedůvodnou a účelovou a nepřesahující vlastní zájmy stěžovatelky, a je toho názoru, že by měla být odmítnuta pro nepřijatelnost, případně zamítnuta pro nedůvodnost.

[11] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána osobou k tomu oprávněnou, je podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatelka je zastoupena advokátem ve smyslu § 105 odst. 2 s. ř. s. Kasační stížnost splňuje podmínky řízení a je přípustná a projednatelná.

[12] Nejsou však přípustné všechny uplatněné kasační námitky. Podle § 104 odst. 4 s. ř. s. se kasační stížnost nemůže přípustně opírat o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl. V daném případě se jedná o argumentaci stěžovatelky ohledně její příslušnosti k určité sociální skupině, konkrétně ke skupině definované následujícími znaky: mladá žena kurdské národnosti, sexuálně zneužívaná, nucená ke sňatku, žijící v Turecku s nemožností domoci se ochrany od státních orgánů. Tuto argumentaci uplatnila stěžovatelka prvně až v kasační stížnosti. Poněvadž stěžovatelce nic nebránilo uplatnit tuto námitku již v řízení před krajským soudem (nebo žalovaným), nelze se v kasačním řízení touto námitkou věcně zabývat. Pouze na okraj Nejvyšší správní soud uvádí, že se jednotlivými znaky „sociální skupiny" zabýval jak žalovaný, tak krajský soud, přičemž nedospěl k závěru o tom, že by stěžovatelce na jejich základě svědčil jakýkoli důvod pro udělení mezinárodní ochrany.

[13] Důvodnost kasační stížnosti pak zdejší soud posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.). Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z ustanovení § 109 odst. 2, věty první s. ř. s.

[14] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[15] Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. jestliže kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost.

[16] Podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, přesahem vlastních zájmů stěžovatele je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce – pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech azylu je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů. Nejvyšší správní soud v citovaném usnesení rovněž uvedl, že v zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu je nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů kasační stížnosti, stanovených v § 103 odst. 1 s. ř. s., nýbrž též uvést, v čem stěžovatel spatřuje – v mezích kritérií přijatelnosti – v konkrétním případě přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

[17] V projednávané věci stěžovatelka nepředestřela žádnou otázku, jež by mohla mít obecný dopad na rozhodovací činnost krajských soudů a k níž by se měl Nejvyšší správní soud vyslovit za účelem sjednocování judikatury. Takovou otázku nenalezl soud ani *ex offo* z obsahu spisů, ani z popisu skutečnosti samotnou stěžovatelkou.

[18] Stěžovatelka sice uvádí, že přesahem jejich vlastních zájmů je skutečnost, že patří k sociální skupině, kterou vymezila shora uvedenými znaky, nicméně jak již bylo vysvětleno, tato námitka není v kasačním řízení přípustná. Na druhou stranu, Nejvyšší

správní soud nespatřuje v uvedených znacích sociální skupinu, která by měla být vystavena pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu, neboť se u této skupiny jedná o možné pronásledování pouze ze strany soukromých osob a není zde naplněn stěžovatelkou tvrzený znak nemožnosti domoci se ochrany od státních orgánů, jak bude objasněno níže.

[19] Přípustná argumentace stěžovatelky v kasační stížnosti směřovala k vyjádření nesouhlasu se závěry žalovaného a potažmo krajského soudu, který se s jeho závěry ztotožnil, totiž že Česká republika je příslušná k rozhodování o žádosti stěžovatelky a také že stěžovatelka nesplňuje důvody pro udělení mezinárodní ochrany, zejména ohrožení z pronásledování.

[20] Nejvyšší správní soud ověřil, že se krajský soud v napadeném rozsudku jednotlivě vyjádřil ke všem žalobním bodům, žádný z nich neopomněl a věcně, srozumitelně a přesvědčivě vypořádal veškeré žalobní námitky. Poukázal přitom na výsledky správního řízení a v něm shromážděné informace a důkazy, tyto podřadil pod jednotlivé, na posuzovaný případ dopadající, hmotněprávní normy a v napadeném rozsudku zohlednil též judikaturu Nejvyššího správního soudu týkající se otázek řešených i v souzené věci.

[21] Nejvyšší správní soud ze všech shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že napadený rozsudek netrpí namítanou vadou nepřezkoumatelnosti (pro nedostatek důvodů či pro nesrozumitelnost), není zde ani jiná vada řízení před krajským soudem, která by mohla mít vliv na nezákonnost napadeného rozsudku, krajský soud se nedopustil ani judikaturního odklonu či hrubého pochybení při výkladu hmotného práva a dosavadní vnitřně jednotná a ustálená judikatura dává odpověď na všechny stížní námitky.

[22] Pokud jde o námitku ohledně nepříslušnosti České republiky posuzovat žádost stěžovatelky, touto námitkou se krajský soud podrobně zabýval v bodech 15 až 27 napadeného rozsudku a Nejvyšší správní soud na jeho závěry plně odkazuje. Za podstatné považuje Nejvyšší správní soud to, že stěžovatelka nevyužila opravné prostředky proti svému přemístění ze Švýcarska do ČR a k výslovnému dotazu soudu sdělila, že není proti tomu, aby o její žádosti rozhodovala Česká republika. Podle čl. 12 odst. 2 nařízení Dublin III platí, že pokud je žadatel držitelem platného víza, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný členský stát, který toto vízum udělil. V daném případě není pochyb o tom, že vízum bylo stěžovatelce uděleno ČR. V souladu s uvedeným Švýcarsko požádalo ČR o vyjádření, zda ČR uznává svoji příslušnost k posouzení stěžovatelčiny žádosti. Po kladné odpovědi Česká republika stěžovatelku převzala v souladu s čl. 18 uvedeného nařízení na své území. S ohledem na uvedené je dána příslušnost České republiky k posouzení žádosti stěžovatelky o mezinárodní ochranu podle § 8 ve spojení s § 2 odst. 1 písm. b) zákona o azylu a podle čl. 12 bodu 2 nařízení Dublin III.

[23] Jak již kasační soud uvedl, námitka ohledně příslušnosti stěžovatelky k určité sociální skupině není přípustná, nicméně považuje za vhodné sdělit, že žalovaný a potažmo krajský soud se zabývali všemi znaky, které stěžovatelka popsala, aniž by došli k závěru o naplnění některého z důvodů pro udělení mezinárodní ochrany. Stěžovatelka uváděla, že se do Turecka nechce vrátit kvůli svým obavám z nuceného provdání, o kterém rozhodl její strýc, a kvůli obavám z pronásledování hrozícího od muže (bývalého partnera), který má být členem tzv. Islámského státu. Nejvyšší správní soud se již otázkou azylově

relevantního pronásledování nesčetněkrát zabýval a je nutno souhlasit se žalovaným i krajským soudem, že u stěžovatelky se jedná o obavy z pronásledování ze strany soukromých osob, nikoli ze strany státních orgánů či za jejich skryté podpory. Skutečnost, že má stěžovatelka strach z policie (od obtěžování jejího otce v jejich 12ti letech), neznamená, že by jí tamní policie nepomohla, pokud by se na ni obrátila. Nejvyšší správní soud ohledně pronásledování ze strany soukromých osob odkazuje na svá rozhodnutí např. ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 - 48, z něhož se podává, že *„skutečnost, že žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vyhrožováním ze strany soukromé osoby, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona č. 325/1999, o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., tím spíše v situaci, kdy politický systém v zemi původu žalobce dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, a tyto skutečnosti v řízení o udělení azylu nebyly vyvráceny.*“ Obdobně se touto problematikou zdejší soud zabýval též v rozsudcích ze dne 27. 8. 2003, č. j. 4 Azs 5/2003 – 51 a ze dne 18. 12. 2003, č. j. 6 Azs 45/2003 – 49. Stejně tak *„pouhá nedůvěra občana ve státní instituce, zdůvodňovaná tvrzením, že nejsou schopny jej ochránit proti kriminálním živlům, nelze podřadit důvodům pro udělení azylu dle § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb.*“ srov. rozsudek ze dne 29. 3. 2004, sp. zn. 5 Azs 7/2004.“ Nejvyšší správní soud upozorňuje i na rozsudek ze dne 11. 3. 2004, sp. zn. 6 Azs 8/2003, v němž konstatoval, že *„neučinil-li stěžovatel žádné kroky k využití všech prostředků, které právní řád v zemi jeho původu k ochraně práv a svobod poskytuje, nelze učinit závěr, že mu taková ochrana nebyla poskytnuta, případně, že by mu sice byla poskytnuta, ale neúčinně*“. Informace o zemi původu shromážděné žalovaným navíc nesvědčí o tom, že by policie byla nefunkční či že by se ohrožená osoba nemohla domoci účinné ochrany od státních orgánů, pokud by se na ně ovšem obrátila. Tvrzení stěžovatelky ohledně nemožnosti domoci se ochrany od státních orgánů se tak nezakládá na pravdě.

[24] S ohledem na skutečnost, že přípustné důvody kasační stížnosti neobsahovaly ničeho nad rámec předchozího právního posouzení učiněného krajským soudem, nemohl Nejvyšší správní soud dospět k jinému závěru, než že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Kasační stížnost proto podle § 104a s. ř. s. odmítl jako nepřijatelnou.

[25] Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn § 60 odst. 3, větou první, s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

[26] Usnesením krajského soudu ze dne 6. 2. 2017, č. j. 32 Az 50/2016 – 25 byl stěžovatelce ustanoven zástupce z řad advokátů JUDr. Ing. Jiří Špelda. V takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 9 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

[27] Nejvyšší správní soud přiznal advokátu odměnu za jeden úkon právní služby spočívající v podání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů] ve výši 1 x 3100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5. téže vyhlášky], k čemuž náleží náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 3 téže vyhlášky) za jeden úkon právní služby. Zástupce stěžovatelky je plátcem daně z přidané hodnoty, proto se jeho odměna zvyšuje o částku 714 Kč odpovídající této dani. Celkem

tedy odměna ustanoveného zástupce činí částku ve výši 4114 Kč. Tato částka mu bude vyplacena do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. dubna 2018

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu